

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över begäran om ändring av trafikförordningen för att tillåta längre ledbussar

Transportstyrelsen har anmodats att yttra sig över den begäran om ändring av 4 kap. 17 a § trafikförordningen (1998:1276) som Näringsdepartementet mottagit från Sveriges Bussföretag samt BIL Sweden. Förslaget gäller att trafikförordningen direkt ska tillåta dubbelledsbussar med högst 25,25 meters längd.

Allmänna och sammanfattande synpunkter

Förslaget syftar, vad Transportstyrelsen förstår, till att ge bättre möjligheter att använda bussar med större transportkapacitet än dagens bussar. Detta skulle gynna transporteffektiviteten, miljön, säkerheten samt för vissa system även framkomligheten för trafikanter i bussarna och andra trafikanter. Transportstyrelsen ställer sig positiv till att trafikförordningen ändras så att det tillåts att buss med mer än en led samt buss med tillkopplad släpvagn avsedd för personbefordran med större längd än idag förs på andra vägar än enskilda.

Bakgrund

Enligt 4 kap.17 a § trafikförordningen får ledbussar med större längd än 18,75 meter inte föras på andra vägar än enskilda. Transportstyrelsen får enligt trafikförordningen meddela föreskrifter som tillåter färd med bussar vilka överskrider längdbestämmelserna. Föreskrifterna ska vara förenade med sådana villkor när det gäller förändet och fordonets konstruktion och utrustning att trafiksäkerheten inte äventyras. Att meddela föreskrifter är ett omfattande och tidskrävande arbete. I ett antal utredningar anses med hänvisning till de transportpolitiska målen att det enskilda resandet behöver gå över till ett gemensamt resande. Om bussar med längder som ger större transportkapacitet tillåts kan kostnaden för transport av varje resande

minska om beläggingsgraden inte minskar. En minskad transportkostnad kan därför ge ett större utbud av passagerarplatser.

För närvarande finns tidsbegränsade föreskrifter som tillåter färd med längre ledbussar i Göteborg och Malmö. Bussarna används i en försöksverksamhet. Erfarenheterna från försöken bör kunna ligga till grund för bedömning av möjligheten att tills vidare tillåta att längre ledbussar används på andra vägar än enskilda.

Kristianstad kommun vill trafikera en linje i Kristianstad med buss och tillkopplad släpvagn för personbefordran, med en sammanlagd längd som överstiger 18,75 meter. Anledningen är att linjen har hög resandebeläggning endast under några få timmar på förmiddagen och eftermiddagen. Transportstyrelsen anser att det även bör utredas om den i trafikförordningen tillåtna största längden för bussar med tillkopplad släpvagn vid färd på annan väg än enskild bör ökas.

Utifrån kontakter med andra medlemsländer har det framkommit att bussar med mer än en led och bussar med tillkopplad släpvagn för personbefordran finns i trafik i bland annat Frankrike, Spanien, Tyskland, Österrike och Schweiz.

Transportpolitiska och regelmässiga effekter av den föreslagna ändringen av trafikförordningen

Transportstyrelsens bedömning är att längre bussar ger positiva effekter när det gäller miljön eftersom varje buss kan transportera fler passagerare. Det kan medföra minskad bränsleförbrukning och minskade utsläpp per transporterad personkilometer. Andra positiva effekter är att det krävs färre bussar för att transportera fler passagerare vilket också kan gynna framkomlighet och säkerhet.

Bestämmelser om största vikter och dimensioner för bussar och släpvagnar är normalt meddelade utifrån EU-gemensamma regler i Rådets direktiv 96/53/EG av den 25 juli 1996 om största tillåtna dimensioner i nationell och internationell trafik och högsta tillåtna vikter i internationell trafik för vissa vägfordon som framförs inom gemenskapen. Direktivet tillämpas inte på bussar med mer än en led. I direktivet är en släpvagn avsedd för godsbeordran. Detta medför att trafikförordningen kan ändras beträffande längden för bussar med mer än en led och bussar med tillkopplad släpvagn godkänd för att få ställas till allmänhetens förfogande för personbefordran.

Fordonstekniska krav för godkännande av bussar och släpvagnar utgår från EU-gemensamma regler. Vanligen godkänns bussar genom så kallade helfordonsgodkännanden. Bussar med mer än en led och släpvagnar för personbefordran godkänns genom enskilt godkännande. Förutom enskilt godkän-

nande ska släpvagn för personbefordran även godkännas vid en lämplighetsbesiktning. Lämplighetsbesiktning genomförs för att kontrollera att fordonet är lämpligt för den avsedda användningen. Det har inte ställts upp ytterligare krav som dessa fordon ska uppfylla för att bli godkända vid en lämplighetsbesiktning. Inför en eventuell ändring av trafikförordningen bör utredas om ytterligare fordonstekniska regler behöver tas fram.

I begäran om ändring i trafikförordningen som Sveriges Bussföretag och BIL Sweden inkommit med önskar organisationerna att den största tillåtna längden för bussar med fler än en led ökas till 25,25 meter. Det kan antas att deras begäran avser bussar i lokaltrafik. Vid planering och genomförande av lokaltrafiken är det oftast ett samarbete mellan kommuner, länstrafikbolag och trafikutövare om var fordonen ska föras. Ett sådant samarbete innebär vanligen att stor hänsyn tas till trafiksäkerhet, tillgänglighet och miljö. Om ledbussar med mer än en led och buss med en tillkopplad släpvagn, som är godkänd för att få ställas till allmänhetens förfogande för personbefordran, tillåts ha större längd än i dag kan det antas medföra att fordonen används på längre sträckor där högre hastigheter är tillåtna. Mot bakgrund av detta bör ett utredningsarbete beträffande fordonsdynamik, stabilitet, framkomlighet m.m. genomföras för att säkerställa att trafiksäkerheten inte äventyras.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Staffan Widlert. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog fordonsexperten Kjell Bäckman, utredaren Marie Malmenius, verksjuristen Klas Rehnberg och utredaren Mats Willén, den senare föredragande.

Staffan Widlert
Generaldirektör

